

D ů v o d y:

V souzeném případě jest především míti na zřeteli, že rok před okresním soudem ze dne 22. listopadu 1930 byl prvním rokem ve smyslu § 239 c. ř. s. Podle protokolu o tomto roku, proti němuž nebyly vzneseny námitky a jenž proto ve smyslu § 215 c. ř. s. tvoří plný důkaz o tom, co se při tomto roku stalo, nepřednesl žalobce žalobu a žalovaný obsah její nepopřel, což odpovídá též ustanovení o předmětu jednání při prvním roku (§ 239 poslední odstavec c. ř. s.). K následujícímu roku ze dne 10. ledna 1931 určenému k ústnímu jednání nedostavil se za žalující stranu nikdo. Zástupce žalovaných, při tomto roku přítomný, ve svém ústním přednesu popřel údaje žalobní, navrhl zamítnutí žaloby a vydání rozsudku pro žalobcovo zmeškání. Za tohoto stavu věci musel soudce prvé stolice jen na základě tohoto ústního přednesu právního zástupce žalovaných vydati rozsudek pro zmeškání ve smyslu § 396 c. ř. s., poněvadž k obsahu přípravných spisů mezi stranami vyměněných, ale ústně nepřednesených, nesměl přihlížeti, jak již soud odvolací v napadeném usnesení správně uvedl a odůvodnil. Tím padají vývody žalobcova rekursu, spočívající na předpokladu, že již při roku dne 22. listopadu 1930 byla před soudem žaloba ústně přednesena a že soudce, vynášející rozsudek pro zmeškání, měl přihlížeti k obsahu přípravných spisů stranami vyměněných a ve spisech jsoucích a že o skutkových okolnostech v nich tvrzených měl provéstí nabízené tam důkazy, any tyto přípravné spisy ústně před soudem nebyly předneseny. Popření veškerých údajů žalobních zástupcem žalovaných při roku dne 10. ledna 1931, ustanoveném k ústnímu jednání, nebylo za tohoto stavu věci novým přednesem žalovaných o skutkových okolnostech a k postupu ve smyslu § 442 druhý odstavec c. ř. s. nebylo proto důvodu. Nemohl proto býti ustanoven ani nový rok k jednání o novém přednesu žalovaných. Nepochybil proto soudce prvé stolice, vydav proti žalobci ve smyslu návrhu zástupce žalovaných před soudem ústně předneseného rozsudek pro zmeškání proti žalobci ve smyslu § 396 c. ř. s.

Čís. 11038.

Byl-li s nemanželským otcem ujednán smír o složení odbytného »na místo rozsudků«, jimiž byl ve sporu o uznání otcovství a o placení výživného nemanželský otec odsouzen i k náhradě značných procesních útrat, ke kterýmžto útratám však nebylo při ujednání smíru přihlíženo a ohledně nichž nebylo ve smíru nic ustanoveno, nemělo se schválení smíru státi bez slyšení zástupce chudé (žalující) strany a bez náležitého ujasnění všech otázek sem spadajících u všech účastníků. Nebylo-li toho šetřeno, jest proti usnesení schvalujícímu smír oprávněn k rekursu i zástupce chudé strany, k jehož (dovolacímu) rekursu jest schvalovací doložku zrušiti.

Nemanželský otec František M., jenž byl ve sporu o uznání nemanželského otcovství a o placení výživného uznán povinným platiti výživné nezl. Jiřímu B-ovi, dohodl se s poručníkem Františkem B-em dne 22. dubna 1930 na soudním smíru, poručensky schváleném, jímž se zavázal složití odbytné 10.000 Kč. Dr. Arnold S., právní zástupce nezl. dítěte ve sporu, navrhl, ana strana jím zastoupená požívala práva chudých, by smír byl doplněn tak, že jím nejsou dotčeny útraty právního zastoupení, jež žalující chudé straně byly proti Františku M-ovi přisouzeny a jimiž chudá strana nemůže podle § 70 c. ř. s. disponovati ke škodě svého právního zástupce. František M., byv o návrhu slyšen, prohlásil, že s tímto doplněním nesouhlasí, neboť smír ujednal prý jen pod podmínkou, že jím budou vyrovnány veškeré jeho závazky. Soud prvního stolu vydal usnesení ze dne 15. dubna 1931, jímž vyslovil, že smír ze dne 22. dubna 1930 se týkal jen nároků dítěte proti nemanželskému otci z důvodů výživného, nikoliv i jiných povinností, zejména že jím nebyla upravena a do 10.000 Kč odbytného zahrnuta otázka útrat sporu a rozsudečné výroky ohledně útrat sporu že tudíž zůstaly nedotčeny. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a odmítl návrh Dr. Arnolda S-a. Důvody: Soudce v nesporném řízení mohl provést doplnění smíru jen, kdyby súčasné strany s tím souhlasily. Odepřel-li František M. k dodatku ke smíru souhlas, stala se otázka, zda smírem byly, či nebyly vyrovnány i útraty sporu, sporná, a nesporný soudce nebyl oprávněn svým usnesením smír doplňovati neb vysvětlovati, an se jeho obsah stal sporným. To musí býti ponecháno řízení exekučnímu a případnému opozičnímu sporu.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu Dr. Arnolda S-a, zrušil usnesení obou nižších soudů, jakož i usnesení poručenského soudu ze dne 22. dubna 1930 a uložil prvnímu soudu, by o návrhu smíru provedl další řízení a pak o jeho schválení znovu rozhodl.

Důvody:

Ve smíru jest v odstavci II. řečeno, že smír nastupuje na místo rozsudků, uvedených v odstavci I. V těchto rozsudcích byl však žalovaný nemanželský otec odsouzen k náhradě značných útrat procesních, k čemuž však ve smíru nebylo přihlíženo, a ohledně těchto útrat není v něm nic ustanoveno. Ve sporu o otcovství a o výživné měl však nezl. žalobce zástupce chudých, advokáta Dr. S-a, jenž ho podle tvrzení stížnosti zastupoval také ještě v řízení exekučním. Protože tento zástupce má materielně nároky na přisouzené útraty, dokonce podle § 70 c. ř. s. tak, že je může na základě rozsudků uplatňovati, nemělo dojiti ke schválení návrhu na smír, v němž otázka náhrady útrat nebyla ani dotčena, ana otázka ta nebyla při jednání ani na přetřes uvedena, čímž v této příčině zavdán podnět k různým výkladům a pochybnostem. Jmenovitě nemělo se tak státi bez slyšení zástupce chudé strany a bez náležitého ujasnění všech otázek sem spadajících u všech účastníků. Došlo-li přes to ke schválení, stalo se to v rozporu s předpisy § 2 nesp. říz., jmenovitě

v čís. 4, 5, 6, 10 a 11, podle nichž nesporný soudce musí dbáti zájmu všech účastníků smlouvy, o jejíž schválení jde, žádné právní jednání bez slyšení všech jich nedopustiti a nezanechatí žádné opatrnosti k jich bezpečnosti potřebné, zejména při uzavírání smluv, tedy zvláště smíru, k tomu hleděti, by úmysl účastníků byl jasně vyjádřen tak, by o právních následcích úmluvy nemohly vzniknouti pochybnosti a všem sporům z ní bylo vyvarováno. Není o tom pochybnosti, že tak, jak smír byl uzavřen a schválen, nevyjadřuje zřetelně, co bylo v podstatné otázce úmyslem stran, vedl k nedorozumění o právních následcích úmluvy a byl by příčinou nových sporů. Z těchto důvodů jest přiznati právo ke stížnosti do onoho usnesení také zástupci chudé strany jako účastníku, jemuž však usnesení to dosud doručeno nebylo a nenabylo proto právní moci a nikdo nenabyl posud práv z něho. Proto jest jeho podání, v němž se domáhá doplnění smíru k vůli jeho ujasnění, považovati za rozklad (§ 9 nesp. říz.) proti schvalovací doložce, proti jehož vyřízení přísluší účastníkům rekurs a schvalovací doložce proto nelze přiznati právní moc. Protože řízení o návrhu na smír a jeho schválení podle toho, co bylo řečeno, provedeno bylo nedostatečně a trpí zmatečností i nezákonností, bylo kromě obou usnesení o změně schvalovací doložky i tuto doložku samu zrušiti. Bude nyní na soudu prvé stolice, by řečené závady napravit a pak znova rozhodl.

Čís. 11039.

Přátelský poměr soudce k osobám blízkým straně nestačí o sobě k odůvodnění jeho zaujatosti proti druhé straně.

Okolnost, že soudce jest veden za svědka v rozepři, není důvodem vyloučení a nestačí o sobě k tomu, by odůvodnila obavu jeho předpojatosti.

(Rozh. ze dne 1. října 1931, R I 803/31.)

Návrh žalobců, jímž odmítali šest soudců krajského soudu v K., a návrh žalobců, by byl pro spor delegován jiný krajský soud, s o u d p r v é s t o l i c e (vrchní soud v Praze) zamítl a uvedl na konci důvodů: Z řady okolností tvrzených žalobci není žádná důvodem, jenž by soudce krajského soudu v K. vylučoval z výkonu soudcovských úkonů v tomto sporu ve smyslu § 19 č. 1 j. n. Důvody vyloučení jsou v § 20 j. n. pod čís. 1 až 5 uvedeny výčetmo. Žádná z okolností tvrzených žalobci nespadá pod tato ustanovení. To platí zejména i o okolnosti, že ten který soudce jest v tomto sporu veden za svědka. Předpokladem odmítnutí podle § 19 čís. 2 j. n. jest však, že jest tu okolnost, činící nepředpojatost soudcovu pochybnou, že jest tu okolnost, odůvodňující objektivně úsudek neb obavu, že od soudce nelze očekávati nestranné řízení a rozhodnutí. Okolnosti uplatňované žalobci nestačí však ani jednotlivě ani pospolu k tomu, by učinily nestrannost nebo nepředpojatost odmítaných soudců pochybnou. Odmítaní soudci prohlásili, že okolnosti žalobci uváděné nemohou míti vliv na jejich nestrannost jako soudců.